

Κινδυνεύουν οι καταθέσεις;

Παύλος Παπαδόπουλος

Προϋπόθεση για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα «αν κινδυνεύουν οι καταθέσεις» είναι να θυμηθούμε πώς φτάσαμε ως εδώ. Πριν από μερικές εβδομάδες δραστικά μέτρα ανακοινώθηκαν με μεγάλη καθυστέρηση από μια κυβέρνηση που ακόμη εμφανίζεται απαρηγόρητη επειδή τα έλαβε. Αδυνατώντας να εξηγήσει πόσο απαραίτητα είναι, είπε ότι τα αποφάσισε για να ρίξει τη διαφορά ανάμεσα στα ελληνικά και στα γερμανικά επιτόκια δανεισμού (spreads). Αγνόησε όσους εκτιμούσαν ότι εκείνο που αυξάνει τα spreads είναι η ραγδαία αύξηση του δημοσίου χρέους και ότι θα μειωθούν μόνον όταν εμφανιστούν οι πρώτες ενδείξεις ελέγχου του χρέους, κάτι που απαιτεί χρόνο και δουλειά.

«Κολλημένη με τα spreads» απαιτήσε από τους Ευρωπαίους να τα ρίξουν αυτομάτως και μάλιστα υπέδειξε δύο τρόπους: είτε να δανείσουν 25 δισ. ευρώ με χαμηλό επιτόκιο, είτε να προσφέρουν «πολιτική στήριξη» έτσι ώστε να δανείσουν οι αγορές με χαμηλό επιτόκιο. Ξέχασε ότι το πρώτο απαγορεύεται από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ γιατί, αν δεν απαγορευόταν, τότε όλο και περισσότερα αδύναμα κράτη δεν θα φρόντιζαν τα οικονομικά τους αφού θα γνώριζαν ότι θα εξασφάλιζαν εσασει φθινό δανεισμό από τα

όλο και λιγότερα εύρωστα κράτη (μέχρι που θα χρεοκοπούσαμε όλοι μαζί). Και δεν σκέφθηκε ότι το δεύτερο δεν γίνεται αφού οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις δεν μπορούν να ασκήσουν στους δανειστές επιρροή ανάλογη με εκείνη που ασκεί η εκάστοτε ελληνική κυβέρνηση στην Εθνική και στην Αγροτική Τράπεζα.

Παρ' όλα αυτά η Αθήνα τοποθέτησε το «όπλο πάνω στο τραπέζι» και απείλησε ότι θα τινάξει τα μυαλά της στον αέρα. Τότε οι Γερμανοί αντιλήφθηκαν ότι η ελληνική απειλή προσφυγής στο ΔΝΤ μπορεί να μην είναι και τόσο κακή ιδέα. Σκέφθηκαν ότι η υποκατάσταση της κυβέρνησης από το Ταμείο μπορεί να είναι η καλύτερη εγγύηση όσον αφορά την τήρηση του Προγράμματος Σταθερότητας στην Ελλάδα και το μεγαλύτερο φόβητρο κατά της παραβίασης του Συμφώνου Σταθερότητας στην Ευρώπη (αφού μια Ελλάδα υπό τις εντολές της Ουάσιγκτον μπορεί να καταστεί «παράδειγμα προς αποφυγή»). Παράλληλα οι δανειστές υποψιάστηκαν ότι μια κυβέρνηση που απειλεί (!) ότι θα προσφύγει στο ΔΝΤ (αντί, απλώς, να δανειστεί με ετήσιο κόστος 10-20 εκατομμύρια ευρώ παραπάνω από την Ισπανία ανά δισεκατομμύριο ευρώ νέου δανεισμού) ίσως δεν διαθέτει όλες τις ιδιότητες που εγγυώνται αποτελεσματική διακυβέρνηση, κύρια προϋπόθεση για την επιστροφή των ως σήμερα δανεικών. Αυξάνουν λοιπόν τα spreads εν όψει των νέων εκδόσεων ομολόγων, ενώ παράλληλα παγώνουν τις «αρτηρίες δανεισμού» που συνδέουν το ευρωπαϊκό με το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Συνεπώς εδώ που φτάσαμε, είτε η κυβέρνηση θα ζητήσει από το ΔΝΤ να την υποκαταστήσει, είτε θα βάλει το όπλο στην τσέπη και θα βρει το κουράγιο να τα καταφέρει μόνη της. Μπορεί λοιπόν (στην πρώτη περίπτωση) να κινδυνεύει η κοινωνική συνοχή και η πολιτική σταθερότητα, αλλά σε καμία περίπτωση δεν κινδυνεύουν οι καταθέσεις.

papadopoulos@dolnet.gr

Καλά νέα για την Ευρώπη από τη Γαλλία

Η ήττα Σαρκοζί εμπεριέχει όλα τα στοιχεία που θα διαμορφώσουν την επόμενη φάση της ευρωπαϊκής ιστορίας

Ο Ντε

Γκωλ οδήγησε το γαλλικό έθνος στην ανασυγκρότηση. Ο Μιτεράν έκανε τη Γαλλία μία από τις κινητήριες δυνάμεις της Ευρώπης. Ο Σαρκοζί δεν πέτυχε τίποτε

Denis MacShane

ΤΟ ΒΗΜΑ ■ Le Monde

Η ταπεινωτική ήττα που υπέστη ο γάλλος πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί θα έχει συνέπειες και πέραν της Γαλλίας. Ουδέποτε άλλοτε μετά τη δημιουργία της Πέμπτης Δημοκρατίας, το 1958, ο σημαιοφόρος της Δεξιάς δεν έχασε τόσο γρήγορα τόσο πολλές ψήφους. Το 2007, όταν το UMP κέρδισε τις εκλογές και μια άνετη πλειοψηφία στην Εθνοσυνέλευση, ο Σαρκοζί έμοιαζε ότι ενσάρκωνε τη συνέχεια της γαλλικής Δεξιάς.

Οι Σοσιαλιστές είχαν ακόμη την πίκρα από την τρίτη θέση που τους έριξε ο λάιτ φασισμός του Εθνικού Μετώπου του Ζαν-Μαρί Λεπέν στις προεδρικές εκλογές του 2002. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα έμοιαζε ότι θα έμενε στην αντιπολίτευση για πολύ καιρό, ενώ ο Σαρκοζί, σαν ένας δημοκρατικός Ναπολέων, επέβαλε παντού τον προσωπικό του έλεγχο. Αλλά αυτή η Δεξιά που ξέρει να μιλάει ωραία – και ο Σαρκοζί είναι ένας βιρτουόζος του λόγου – αλλά δεν παράγει αποτελέσματα έχει αρχίσει να χάνει την εύνοια του εκλογικού σώματος.

Ο Σαρκοζί έβαλε δέκα υπουργούς του επικεφαλής στις λίστες των περιφερειακών εκλογών αλλά όλοι έφαγαν τη σκόνη των αντιπάλων τους. Ακόμη και η πλούσια περιφέρεια Ιλ-ντε-Φρανς είπε «όχι» στον Σαρκό. Οπως συμβαίνει συνήθως, ο βρετανικός Τύπος θαμπώθηκε από τη λιγότερο ενδιαφέρουσα πλευρά της γαλλικής πολιτικής ζωής: το σούσουρο για την κατάσταση της σχέσης του με τη σύζυγό του Κάρλα Μπρούνι. Αλλά, όπως ακριβώς το βρετανικό εκλογικό σώμα επιδεικνύει μεγάλη αδιαφορία στον ανταγωνισμό μεταξύ της Σάρας Μπράουν και της Σαμάνθας Κάμερον που γεμίζει τις σελίδες των βρετανικών εφημερίδων, έτσι και ο γάλλος εκλογέας αρκέστηκε στην αξιολόγηση του προέδρου του και εκτίμησε ότι δεν στέκεται στο ύψος της αποστολής του.

Το γαλλικό εκλογικό σύστημα έδωσε ώθηση στην κόρη του Λεπέν, Μαρίν. Οπως και αλλού στην Ευρώπη, έτσι και στη Γαλλία ο λαϊκός εθνικισμός, που ταυτίζει την παγκοσμιοποίηση με την παρουσία των μεταναστών, κυρίως των μουσουλμάνων, βρίσκεται στα πάνω του.

Ο Σαρκοζί επιχείρησε να οικειοποιηθεί την τρέχουσα ρητορική που στρέφεται κατά των τραπεζών και του καπιταλιστικού συστήματος γενικότερα αλλά αποδεικνύεται ανίκανος να μετατρέψει τα λόγια του σε συγκεκριμένες ενέργειες. Οι γαλλικές πολυεθνικές εταιρείες, όπως η EDF ή η Peugeot, έχουν ανάγκη τις ελεύθερες εμπορικές ανταλλαγές. Η Γαλλία ανέχεται την παρουσία στο έδαφός της του μονεγαστικού φορολογικού παραδείσου επικρίνοντας την Ελβετία ή το Σίτι του Λονδίνου με το πρόσχημα ότι κρύβουν χρήμα. Οι γάλλοι αγρότες

Ο κ. Ντένις Μακ Σέιν είναι βουλευτής του Εργατικού Κόμματος της Βρετανίας. Διετέλεσε υπουργός αρμόδιος για τις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις στην κυβέρνηση του Τόνι Μπλερ το διάστημα 2002-2005.

Ο Νικολά Σαρκοζί ψηφίζει στον δεύτερο γύρο των περιφερειακών εκλογών την περασμένη Κυριακή. Το αποτέλεσμα έδειξε ότι η Δεξιά στη Γαλλία έχει αρχίσει να χάνει την εύνοια του εκλογικού σώματος (ΑΡ/PHILIPPE WOJAZER)

θα ήθελαν να απαγορευτεί η εισαγωγή φασολιών από την Αφρική αλλά δεν θέλουν να ακούσουν κουβέντα για τον περιορισμό των εξαγωγών του φουά γκρα ή των κρασιών από το Μπορντό.

Ο Σαρκοζί δεν έχει ιδέα πώς θα ξεφύγει από αυτές τις αντιφάσεις. Εζήσε 30 χρόνια ως πολιτικός σε διαρκή προεκλογικό αγώνα αλλά κανένα σύστημα αξιών δεν στηρίζει αυτή τη φρενίλη ενέργεια. Ο Ντε Γκωλ οδήγησε το γαλλικό έθνος στην ανασυγκρότηση. Ο Μιτεράν έκανε τη Γαλλία μία από τις κινητήριες δυνάμεις της Ευρώπης. Ο Σαρκοζί δεν πέτυχε τίποτε.

Η εξωτερική πολιτική του περνάει από την αυστηρή κριτική της Ρωσίας του Πούτιν και του απολογισμού του στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κυρίως των επιθέσεων του Κρεμλίνου στην ελευθεροτυπία, και φτάνει ως την αναζήτηση μιας ειδικής σχέσης με τη Μόσχα, που βασίζεται στην πώληση τεσσάρων πολεμικών πλοίων της κλάσης Μιστράλ στους Ρώσους. Μια πώληση

που θα ανατρέψει την ευαίσθητη ισορροπία στη Θάλασσα της Βαλτικής και στη Μαύρη Θάλασσα μεταξύ της Ρωσίας και των πρώην δορυφόρων της από τη σοβιετική περίοδο.

Μόλις εξελέγη, ο Σαρκοζί έσπευσε να περάσει τις διακοπές του με τον αμερικανό πρόεδρο Τζορτζ Γ. Μπους. Σήμερα θα ήθελε να είναι ο ευρωπαίος φίλος του Ομπάμα, τη στιγμή που η Ουάσιγκτον έχει ενοχληθεί πολύ από την κακοφωνία των Βρυξελλών της μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας εποχής και θα ήθελε να δει την Ευρώπη να μιλάει με μια φωνή αντί να υποχρεώνει τον Ομπάμα να υποδέχεται ένα τσούρμιο από ευρωπαίους επαίτες που δεν είναι σε θέση να λειάνουν τις διαφορές τους και να κάνουν τη Γηραιά Ηπειρο να λειτουργήσει σωστά.

Εξυπακούεται ότι οι πρόσφατες εκλογές στη Γαλλία δεν καθορίζουν τίποτε. Οι Σοσιαλιστές ρίχτηκαν ξανά στον αγώνα ως κόμμα. Αλλά εξακολουθούν να μην έχουν ούτε πρόγραμμα ούτε προσανατολισμό ούτε υποψήφιο για τις προεδρικές του 2012. Η Αριστερά είναι αντι-Σαρκό και αυτή είναι σήμερα η περίπτωση της Γαλλίας. Η υπόσχεση μιας σοσιαλιστικής άνοιξης στη Γαλλία θα μπορούσε να αποδειχθεί μια μάταιη κολακεία. Τουλάχιστον ο Σαρκοζί δεν μοιάζει πια ανίκανος. Σε καμία περίπτωση δεν μοιάζει με τον Ναπολέοντα στη Ρωσία, αλλά η γαλλική πολιτική εμπεριέχει από εδώ και πέρα όλες τις παραμέτρους που θα διαμορφώσουν την επόμενη φάση της ευρωπαϊκής ιστορίας.